

Post-abortus syndroom en navelstrengstamcellen

Address to participants in the general assembly of the Pontifical Academy for Life

Saturday, 26 February 2011

Pope Benedict XVI

Your Eminences, Venerable Brothers in the Episcopate and in the Priesthood, Brothers and Sisters,

I welcome you with joy on the occasion of the annual Assembly of the Pontifical Academy for Life. I greet in particular the President, Bishop Ignacio de Paula, and thank him for his courteous words. I address my cordial welcome to each one of you! During these days of work you have treated topics of important timeliness, which profoundly call into question contemporary society and challenge us to find ever more adequate responses for the good of the human person.

The topic of post-abortion syndrome — that is, the grave psychological distress experienced by women who have had recourse to voluntary abortion — reveals the irrepressible voice of the moral conscience and the most serious wound it suffers every time that human action betrays the innate vocation to the good of the human being, to which it bears witness.

In this reflection it would be useful also to focus attention on the at times obscured conscience of the fathers of children who often leave pregnant women on their own. The Catechism of the Catholic Church teaches that the moral conscience is that “judgement of reason whereby the human person recognizes the moral quality of a concrete act that he is going to perform, is in the process of performing, or has already completed” (n. 1778).

Indeed it is a duty of the moral conscience to discern good from evil in the different situations of life, so that, on the basis of this judgement, the human being may freely turn towards goodness. To those who would like to deny the existence of the human moral conscience, reducing its voice to the result of external conditioning or to a purely emotional phenomenon, it is important to reaffirm that the moral quality of human action is neither an extrinsic or optional value, nor is it a prerogative of Christians or believers; rather it brings together every human being.

It is through the moral conscience that God speaks to every person and invites him to defend human life at every moment. The profound dignity of the moral conscience and the reason for its inviolability is inherent in this personal bond with the Creator.

The human being in his wholeness — mind, emotions, will — fulfils his vocation to the good in his conscience, so that the choice of good or evil in the concrete situations of life ends by profoundly marking the human person in every expression of his being. The whole person, in fact, is injured when his action is contrary to the dictates of his conscience. Yet, even when man rejects the truth and goodness that the Creator proposes to him, God does not abandon him but, precisely through the voice of his conscience, continues to see him and to speak to him so that he will recognize his error and open himself to divine Mercy which can heal any wound.

Doctors in particular cannot fail in the grave duty to defend from deception the conscience of many women who believe abortion is the solution to family, financial and social problems or those that relate to their baby's

health. Especially in the latter situation the woman is all too often convinced, at times by doctors themselves, that abortion is not only a morally licit choice, but is even a “therapeutic” action that is only right, in order to prevent the child and his family from suffering and from being an “unjust” burden on society.

Against a cultural background characterized by the eclipse of the sense of life, in which the common perception of the moral gravity of abortion and of other kinds of attacks on human life, special fortitude is demanded of doctors so that they may continue to assert that abortion resolves nothing but kills the child, destroys the woman and blinds the conscience of the child’s father, all too often ruining family life. This duty, however, does not only concern the medical profession and health-care workers. The whole of society must defend the right to life of the child conceived and the true good of the woman who will never, in any circumstance, be able to find fulfilment in the decision of abortion.

It will likewise be necessary, as your work has shown, to provide women who having unfortunately already had an abortion are now experiencing the full moral and existential tragedy of it. Many dioceses and volunteer organizations offer psychological and spiritual support for full human recovery. The solidarity of the Christian community cannot dispense with this type of co- responsibility.

In this regard I would like to recall the invitation addressed by Venerable John Paul II to women who have had an abortion: “The Church is aware of the many factors which may have influenced your decision, and she does not doubt that in many cases it was a painful and even shattering decision. The wound in your heart may not yet have healed. Certainly what happened was and remains terribly wrong. But do not give in to discouragement and do not lose hope. Try rather to understand what happened and face it honestly. If you have not already done so, give yourselves over with humility and trust to repentance. The Father of mercies is ready to give you his forgiveness and his peace in the Sacrament of Reconciliation. To the same Father and his mercy you can with sure hope entrust your child. With the friendly and expert help and advice of other people, and as a result of your own painful experience, you can be among the most eloquent defenders of everyone’s right to life” (Encyclical *Evangelium vitae*, n. 99).

The moral conscience of researchers and of the entire civil society is also closely involved in the second topic, which is the subject of your work today; the use of umbilical cord banks, for clinical and research purposes. Medical and scientific research is a value, hence a commitment, not only for researchers but for the whole civil community. From it stems the duty to promote ethically effective research by institutions and the value of solidarity of individuals in taking part in research that aims to further the common good. This value and the need for solidarity are very clearly highlighted in the case of the use of umbilical cord stem cells. These are important clinical applications and promising research at the scientific level, but their implementation relies heavily on generosity in donating umbilical cord blood at the moment of birth, and on updating structures to enable women giving birth to donate this blood if they so wish.

I therefore invite you all to become champions of a true and conscious human and Christian solidarity. In this regard, many medical researchers rightly view with perplexity the ever increasing number of private banks for the preservation of umbilical cord blood for the exclusive use of individuals.

In addition to lacking true scientific superiority with regard to cord donation this option — as your Assembly’s work shows — undermines the genuine spirit of solidarity that must constantly motivate the search for the common good to which science and medical research ultimately aspire.

Dear brothers and sisters, I renew the expression of my gratitude to the President and to all the Members of the Pontifical Academy for Life for the scientific and ethical value with which you carry out your commitment to serving the good of the human person. I hope that you will keep ever alive the spirit of authentic service that

makes minds and hearts sensitive to recognizing the needs of our contemporaries. I cordially impart the Apostolic Blessing to each one of you and to your loved ones.

XIXe Wereldziekendag (2011)

Boodschap van paus Benedictus XVI voor de negentiende Wereldziekendag

“Door zijn striemen bent u genezen” (1 Pe 2:24)

11 februari 2011

Paus Benedictus XVI

Dierbare broeders en zusters !

De Kerk viert Wereldziekendag op 11 februari, de jaarlijkse gedenkdag van Onze Lieve Vrouw van Lourdes. Zoals de eerbiedwaardige Johannes Paulus II het wilde, biedt dat een goede gelegenheid om over het mysterie van het lijden na te denken. Vooral ook om onze parochies en de burgermaatschappij meer oog te doen krijgen voor onze zieke broeders en zusters.

Als ieder mens onze broeder is, hoort toch zeker de zieke, lijdende en zorgbehoevende in het middelpunt van onze aandacht te staan. Geen van hen mag zich vergeten of aan de kant geschoven voelen. Immers, “de maatstaf voor menselijkheid wordt wezenlijk bepaald in relatie met het lijden en de lijdende mens. Dat geldt zowel de enkeling als de samenleving als geheel. Een maatschappij die niet in staat is hen te accepteren en te helpen door de pijn met ‘mede-lijden’ te delen en innerlijk mee te dragen is een wrede en onmenselijke maatschappij” (Encycliek *Spe salvi*, 38). Moge de zorg voor hen steeds effectiever worden door de initiatieven in elk bisdom op deze werelddag, tevens met het oog op de plechtige viering in 2013 in het Duitse Mariabedevaartsoord Altötting.

1. Ik ben met mijn hart nog altijd bij dat bijzondere moment tijdens mijn pastorale bezoek aan Turijn. Ik mocht toen in overdenking en gebed stilstaan bij de lijkwade van Christus. Die herinnert ons eraan hoe Christus zelf het lijden van de mens uit alle tijden en plaatsen op zich nam. Ook ons lijden, onze moeilijkheden en onze zonden. Hoeveel gelovigen zijn in de loop van de geschiedenis niet langs dit grafkleed gegaan dat eens het lichaam van een gekruisigde heeft omgeven! Geheel zoals de evangeliën ons hebben overgeleverd over het lijden en sterven van Jezus. Deze beschouwing nodigt ook uit om na te denken over wat Petrus schrijft: “Door zijn striemen bent u genezen” (1 Pe 2:24). De Zoon van God heeft geleden, is gestorven en ook weer verzezen. En juist daarom worden die wonden van Hem tot teken van onze verlossing en vergeving en van verzoening met de Vader. Zij worden echter ook toetssteen van het geloof van de discipelen en van ons. Elke keer namelijk dat de Heer over zijn lijden en dood spreekt begrijpen zij het niet, wijzen ze het af en gaan er tegen in. Voor hen, evenals voor ons, is lijden altijd beladen met mysterie, moeilijk te accepteren en te dragen. De twee Emmausgangers zijn bedroefd door de gebeurtenissen die dagen in Jeruzalem. Pas als de Verzezene dan met hen meeloopt stellen zij zich open voor een nieuwe visie (vgl. Lc 24:13-31). Zelfs de apostel Thomas laat zijn moeite zien om te geloven in de weg van het verlossende lijden: “Ik wil zijn handen zien, met de gaten van de spijkers erin, ik wil ze met mijn vingers voelen. Ik wil met mijn hand de opening in zijn zijde voelen. Anders

geloof ik niet" (Joh 20:25). Maar voor Christus die hem zijn wonden laat zien verandert zijn antwoord in een bewogen geloofsbelijdenis: "Mijn Heer en mijn God!" (Joh 20:28). Wat eerst als Jezus' schijnbare falen en een onoverkomelijk obstakel was wordt in de ontmoeting met de Verrezenen een bewijs van zegevierende liefde: 'Alleen een God die ons zo liefheeft, dat Hij zelf onze wonden, pijn en vooral onschuldig lijden op zich neemt, is geloofwaardig.' (Urbi et Orbi Paasboodschap 2007).

2. Dierbare zieken en lijdenden, juist door de wonden van Christus kunnen wij al het kwaad dat de mensheid kwelt door de ogen van de hoop zien. Door weer op te staan nam de Heer niet het lijden en kwaad weg van de wereld, maar overwon het in de wortel. Hij stelde tegenover de hovaardigheid van het kwaad de almacht van zijn liefde. Hij heeft ons daarmee laten zien dat de weg van vrede en vreugde die van de liefde is: "Zoals ik jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben (Joh 13:34). Christus, de overwinnaar van de dood, leeft in ons midden. En laten wij met Thomas zeggen "Mijn Heer en mijn God!" en onze Meester volgen, bereid ons leven aan onze broeders en zusters te wijden (vgl. 1 Joh 3:16), en zo boodschappers worden van een vreugde die geen pijn vreest, de vreugde van de Verrijzenis.

De heilige Bernardus heeft gezegd: 'God kan niet lijden, Hij kan medelijden'. God, de waarheid en de liefde in eigen persoon, wilde voor en met ons lijden. Hij werd mens zodat Hij met de mens kon medelijden, werkelijk, in vlees en bloed. Binnen elk menselijk lijden is daarom Degene gekomen die het lijden en uithouden deelt. Elk lijden is vervuld van con-solatio, de troost van Gods deelnemende liefde en daarmee de opgaande ster van de hoop (vgl. de Encycliek Spe salvi, 39).

Ik herhaal deze boodschap voor u, dierbare broeders en zusters, opdat u er getuigen van moogt zijn door uw lijden, uw leven en uw geloof.

3. Met het oog op de bijeenkomst van de Wereldjongerendagen in augustus 2011 te Madrid wil ik graag jongeren, met name hen die ziekte doormaken, een speciale gedachte meegeven. Vaak boezemen Jezus' lijden en kruis angst in, omdat deze de ontkenning van het leven lijken te zijn. In werkelijkheid is het tegendeel het geval! Het kruis is Gods 'ja' tegen de mensheid, de hoogste en meest intense uitdrukking van zijn liefde en de bron waaruit het eeuwige leven stroomt. Dit goddelijke leven vloeide uit het doorboorde hart van Jezus. Alleen Hij kan de wereld bevrijden van het kwaad en de groei bewerken van het koninkrijk der gerechtigheid, vrede en liefde waar wij allemaal naar streven (vgl. Boodschap voor Wereldjongerendag 2011, 3). Beste jongeren, leer Jezus te 'zien' en te 'ontmoeten' in de Eucharistie, waarin Hij werkelijk voor ons tegenwoordig is en zich zelfs tot voedsel voor onze reis maakt. Maar weet Hem ook te herkennen en dienen in de armen, de zieken, onze broeders en zusters die lijden en moeilijkheden hebben en onze hulp behoeven (vgl. *ibid.*, 4). Tot jullie allen, zowel zieke als gezonde jongeren, herhaal ik mijn uitnodiging om bruggen van liefde en solidariteit te bouwen, zodat niemand zich alleen voelt, maar juist dicht bij God en deel van de grote familie van zijn kinderen (vgl. Algemene Audiëntie, 15 november 2006).

4. Als we de wonden van Jezus beschouwen richt onze blik zich op zijn allerheiligst hart, waarin Gods liefde zich op ultieme wijze openbaart. Het heilig hart is de gekruisigde Christus met zijn door een lans doorstoken zijde, waaruit bloed en water vloeit (vgl. Joh 19:34). Dat staat symbool voor "de sacramenten van de Kerk, opdat alle mensen worden toegetrokken naar het hart van de Verlosser en met vreugde mogen drinken van de eeuwige bron die redding biedt" (vgl. Romeins Missaal, Voorwoord bij de Plechtigheid van het Heilig Hart van Jezus). Met name u, dierbare zieken, voel de nabijheid van dit liefdevolle hart, put met geloof en vreugde van deze bron en bid: "Water uit de zijde van Christus was mij, lijden van Christus sterk mij, o goede Jezus verhoor mijn gebeden en verberg mij in uw wonden" (Gebed van St. Ignatius van Loyola).

5. Ter afsluiting van deze boodschap voor de komende Wereldziekendag uit ik graag aan eenieder mijn genegenheid en mijn zo gevoelde deelname aan uw dagelijkse verdriet en hoop, in eenheid met de gekruisigde

en opgestane Christus, die u vrede en genezing van het hart moge schenken. Moge samen met Hem de Maagd Maria, die we met vertrouwen aanroepen als Heil van de zieken en de Troosteres der bedroefden, waken aan uw zijde! Aan de voet van het kruis werd de profetie van Simeon vervuld: haar moederhart wordt doorboord (vgl. Lc 2:35). Vanuit de diepte van haar smart om die van haar Zoon werd Maria in staat gesteld de nieuwe opdracht te aanvaarden: de moeder te worden van Christus in zijn ledematen. In het uur van het kruis wijst Jezus naar elk van zijn leerlingen en zegt tot haar: "Ziedaar uw zoon" (vgl. Joh 19:26-27). Haar moederlijk medeleven met haar Zoon wordt moederlijk medeleven met elk van ons in ons dagelijkse lijden (vgl. Preek in Lourdes, 15 september 2008).

Dierbare broeders en zusters, op deze Wereldziekendag nodig ik ook de autoriteiten uit zich steeds meer voor een zorgstelsel in te zetten dat hulp en ondersteuning biedt aan de lijdenden, vooral de armsten en meest behoeftigen. En mij in gedachten wendend tot alle diocesen zend ik een hartelijke groet aan de bisschoppen, priesters, godgewijden, seminaristen, werkers in de zorg, vrijwilligers en allen die zich met liefde wijden aan de behandeling en verzachting van de wonden van elke zieke broeder en zuster in ziekenhuizen of verpleeghuizen en in gezinnen. Moge u in de gezichten van de zieken altijd het aangezicht der aangezichten kunnen zien: dat van Christus.

Ik verzeker u allen, dat ik u zal gedenken in mijn gebeden en geef u mijn apostolische zegen.

Vanuit het Vaticaan, 21 november 2010, feest van Christus Koning.

Benedictus XVI

Vertaling: H.P.P Lohman MA

Overgenomen met toestemming van RKkerk.nl.

'By his wounds you have been healed' (1 Pt 2:24)

4 februari 2011

Paus Benedictus XVI

Dear Brothers and Sisters,

Every year, on the day of the memorial of the Blessed Virgin of Lourdes, which is celebrated on 11 February, the Church proposes the World Day of the Sick. This event, as the venerable John Paul II wanted, becomes a propitious occasion to reflect upon the mystery of suffering and above all to make our communities and civil society more sensitive to our sick brothers and sisters. If every man is our brother, much more must the sick, the suffering and those in need of care be, at the centre of our attention, so that none of them feels forgotten or emarginated; indeed, 'the true measure of humanity is essentially determined in relationship to suffering and to the sufferer. This holds true both for the individual and for society. A society unable to accept its suffering members and incapable of helping to share their suffering and to bear it inwardly through "com-passion" is a cruel and inhuman society' (Encyclical letter *Spe salvi*, n. 38). The initiatives that will be organised in each diocese on the occasion of this Day should be a stimulus to make care for the suffering increasingly effective, also in view of the solemn celebration that will take place in 2013 at the Marian sanctuary of Altötting in Germany.

1. I still have in my heart the moment when, during the course of the pastoral visit to Turin, I was able to pause in reflection and prayer before the Holy Shroud, before that suffering face, which invites us to reflect on He who took upon himself the passion of man, of every time and place, even our sufferings, our difficulties, our sins. How many faithful, during the course of history, have passed in front of that burial cloth, which enveloped the

body of a crucified man, and which completely corresponds to what the Gospels hand down to us about the passion and death of Jesus! To contemplate it is an invitation to reflect upon what St. Peter writes: 'By his wounds you have been healed' (1 Pt 2:24). The Son of God suffered, died, but rose again, and precisely because of this those wounds become the sign of our redemption, of forgiveness and reconciliation with the Father; however they also become a test for the faith of the disciples and our faith: every time that the Lord speaks about his passion and death, they do not understand, they reject it, they oppose it. For them, as for us, suffering is always charged with mystery, difficult to accept and to bear. The two disciples of Emmaus walk sadly because of the events that had taken place in those days in Jerusalem, and only when the Risen One walks along the road with them do they open up to a new vision (cf. Lk 24:13-31). Even the apostle Thomas manifests the difficulty of believing in the way of redemptive passion: "Unless I see the mark of the nails in his hands, and put my finger in the mark of the nails and put my hand into his side, I will not believe" (Jn 20:25). But before Christ who shows his wounds, his response is transformed into a moving profession of faith: "My Lord and my God!" (Jn 20:28). What was at first an insurmountable obstacle, because it was a sign of Jesus' apparent failure, becomes, in the encounter with the Risen One, proof of a victorious love: 'Only a God who loves us to the extent of taking upon himself our wounds and our pain, especially innocent suffering, is worthy of faith.' (Urbi et Orbi Message, Easter 2007).

2. Dear sick and suffering, it is precisely through the wounds of Christ that we are able to see, with eyes of hope, all the evils that afflict humanity. In rising again, the Lord did not remove suffering and evil from the world, but he defeated them at their root. He opposed the arrogance of Evil with the omnipotence of his Love. He has shown us, therefore, that the way of peace and joy is Love: "Just as I have loved you, you also should love one another" (Jn 13:34). Christ, victor over death, is alive in our midst. And while with St. Thomas we also say "My Lord and my God!", let us follow our Master in readiness to spend our lives for our brothers and sisters (cf. 1 Jn 3:16), becoming messengers of a joy that does not fear pain, the joy of the Resurrection.

St. Bernard observed: 'God cannot suffer but He can suffer with'. God, who is Truth and Love in person, wanted to suffer for us and with us; He became man so that He could suffer with man, in a real way, in flesh and blood. To every human suffering, therefore, there has entered One who shares suffering and endurance; in all suffering con-solatio is diffused, the consolation of God's participating love so as to make the star of hope rise (cf. Encyclical letter *Spe salvi*, n. 39).

I repeat this message to you, dear brothers and sisters, so that you may be witnesses to it through your suffering, your lives and your faith.

3. Looking forward to the appointment of Madrid, in August 2011, for the World Youth Day, I would also like to address a special thought to young people, especially those who live the experience of illness. Often the Passion, the Cross of Jesus, generate fear because they seem to be the negation of life. In reality, it is exactly the contrary! The Cross is God's 'yes' to mankind, the highest and most intense expression of his love and the source from which flows eternal life. From the pierced heart of Jesus this divine life flowed. He alone is capable of liberating the world from evil and making his Kingdom of justice, peace and love, to which we all aspire, grow (cf. Message for the World Youth Day 2011, n. 3). Dear young people, learn to 'see' and to 'meet' Jesus in the Eucharist, where he is present in a real way for us, to the point of making himself food for our journey, but know how to recognise and serve him also in the poor, in the sick, in our brothers and sisters who are suffering and in difficulty, who need your help (cf. *ibid.*, n. 4). To all you young people, both sick and healthy, I repeat my invitation to create bridges of love and solidarity so that nobody feels alone but near to God and part of the great family of his children (cf. General Audience, 15 November 2006).

4. When contemplating the wounds of Jesus our gaze turns to his most sacred Heart, in which God's love

manifests itself in a supreme way. The Sacred Heart is Christ crucified, with the side opened by the lance from which flowed blood and water (cf. Jn 19:34), 'symbol of the sacraments of the Church, so that all men, drawn to the Heart of the Saviour, might drink with joy from the perennial fountain of salvation' (Roman Missal, Preface for the Solemnity of the Sacred Heart of Jesus). Especially you, dear sick people, feel the nearness of this Heart full of love and draw with faith and joy from this source, praying: 'Water of the side of Christ, wash me. Passion of Christ, strengthen me. O good Jesus, hear my prayers. In your wounds, hide me' (Prayer of St. Ignatius of Loyola).

5. At the end of this Message of mine for the next World Day of the Sick, I would like to express my affection to each and everyone, feeling myself a participant in the sufferings and hopes that you live every day in union with the crucified and risen Christ, so that he gives you peace and healing of heart. Together with him may the Virgin Mary, whom we invoke with trust as Health of the Sick and Consoler of the Suffering, keep watch at your side! At the foot of the Cross the prophecy of Simon was fulfilled for her: her heart as a Mother was pierced (cf. Lk 2:35). From the depths of her pain, a participation in that of her Son, Mary is made capable of accepting the new mission: to become the Mother of Christ in his members. At the hour of the Cross, Jesus presents to her each of his disciples, saying: "Behold your son" (cf. Jn 19:26-27). Her maternal compassion for the Son becomes maternal compassion for each one of us in our daily sufferings (cf. Homily at Lourdes, 15 September 2008).

Dear brothers and sisters, on this World Day of the Sick, I also invite the authorities to invest more and more in health-care structures that provide help and support to the suffering, above all the poorest and most in need, and addressing my thoughts to all dioceses I send an affectionate greeting to bishops, priests, consecrated people, seminarians, health-care workers, volunteers and all those who dedicate themselves with love to treating and relieving the wounds of every sick brother and sister in hospitals or nursing homes and in families: in the faces of the sick you should know how to see always the Face of faces: that of Christ.

I assure you all that I will remember you in my prayers, as I bestow upon you my Apostolic Blessing.

From the Vatican, 21 November 2010, the feast of Christ the King of the Universe.

Benedictus PP XVI

Avondwake voor het leven

Homilie tijdens de avondwake voor het leven

27 november 2010

Paus Benedictus XVI

Beminde broeders en zusters,

Met deze avondlijke viering geeft de Heer ons de genade en de vreugde het nieuwe liturgische jaar te beginnen met de eerste etappe: de Advent, de periode die herinnert aan de komst van God in ons midden. Ieder begin

draag in zich een bijzondere genade, omdat het door de Heer gezegend wordt. Tijdens deze Advent zal het ons wederom gegeven zijn om de nabijheid te beleven van Hem die de wereld geschapen heeft, die de geschiedenis bestuurt en die om ons bezorgd is geweest tot het toppunt van zijn goedheid door mens te worden. Juist dit grote en fascinerende mysterie van God met ons en zelfs van God die een van ons wordt gaan we de komende weken vieren als we opgaan naar het heilige Kerstfeest. In de tijd van de Advent zullen we naar de Kerk luisteren die ons bij de hand neemt en naar het beeld van de allerheiligste Maria haar moederschap uitdrukt, als zij ons meeneemt in de beleving van de vreugdevolle verwachting van de komst van de Heer, die ons allen in zijn reddende en troostende liefde omarmt.

Terwijl onze harten zich richten op de jaarlijkse viering van de komst van Christus, richt de liturgie van de Kerk onze blik op het uiteindelijke doel: de ontmoeting met de Heer die zal komen in de pracht van zijn heerlijkheid. Daarom waken wij, die in elke eucharistie 'Zijn dood verkondigen en Zijn verrijzenis belijden in de verwachting van Zijn komst', in gebed. De liturgie houdt niet op ons aan te moedigen en te steunen als ze in de dagen van de Advent de roep op onze lippen legt waarmee de gehele Heilige Schrift wordt afgesloten op de laatste bladzijde van de Openbaring van St. Jan: 'Kom, Heer Jezus' (Ap. 22, 20).

Beminde broeders en zusters, onze bijeenkomst van deze avond om aan de weg van de Advent te beginnen wordt door een andere belangrijke drijfveer verrijkt: we willen met de gehele kerk plechtig een gebedswake vieren voor het ontluikende leven. Ik wil graag mijn dankbaarheid betuigen aan allen die aan deze uitnodiging gehoor hebben gegeven en ook aan hen die zich op bijzondere wijze wijden aan de opvang en de bescherming van het menselijke leven in zijn verschillende breekbare fasen, in het bijzonder aan het begin en tijdens de eerste stappen ervan.

Het is nu juist aan het begin van het liturgische jaar, dat ons de verwachting van God doet beleven, die vlees wordt in de schoot van de Maagd Maria, God die zich klein maakt, die een kind wordt; er wordt ons gesproken over de komst van een nabije God die het leven van een mens heeft willen leiden vanaf het begin en wel om dat leven te redden, volkomen en in volheid. Zo zijn het mysterie van de menswording van de Heer en het begin van het menselijke leven op intieme harmonieuze wijze met elkaar verbonden binnen het unieke heilsplan van God, de Heer van het leven van allen en iedereen. De menswording onthult ons in een intens licht en op verrassende wijze, dat elk menselijk leven een zeer hoge, onvergelooflijke waardigheid heeft.

De mens toont een onvergelooflijke oorspronkelijkheid in vergelijking met alle andere levende wezens die de aarde bevolken. Hij is een uniek en eenmalig subject, begiftigd met verstand en vrije wil en samengesteld in een materiële werkelijkheid. Hij leeft tegelijkertijd en onlosmakelijk in zijn geestelijke en in zijn materiële dimensie.

Dat suggereert ook de tekst uit de eerste brief aan de Thessalonicenzen waar verkondigd wordt: 'De God van de vrede zelf – schrijft St. Paulus – moge u volkomen heiligen; en moge uw gehele wezen, geest, ziel en lichaam zonder smet bewaard blijven tot de komst van onze Heer Jesus Christus' (1 Th 5, 23). Wij zijn dus geest, ziel en lichaam. Wij maken deel uit van deze wereld, gebonden aan de mogelijkheden en beperkingen van de materiële omstandigheden. Tegelijkertijd staan wij open voor een oneindige horizon, in staat om met God te spreken en Hem in ons te ontvangen. We werken in de aardse werkelijkheid en door haar kunnen wij de aanwezigheid van God gewaar worden en uitzien naar Hem, de absolute waarheid, goedheid en schoonheid. Wij smaken delen van het leven en het geluk en we streven naar de volkomen volheid.

God bemint ons zonder onderscheid op een diepe, volkomen manier. Hij roept ons op tot vriendschap met Hem. Hij laat ons deelhebben aan een werkelijkheid die alle verbeelding en woord en gedachte te boven gaat: het goddelijke leven zelf. We realiseren ons met aandoening en dankbaarheid de waarde en de waardigheid van iedere menselijke persoon en de grote verantwoordelijkheid die we tegenover allen hebben. "Christus die de

nieuwe Adam is, – zegt het tweede Vaticaans Concilie – toont juist in de openbaring van het mysterie van de Vader en zijn Liefde de mens aan zich zelf in volkomenheid en onthult voor hem de verhevenheid van zijn roeping... Want door de menswording heeft de Zoon van God zich in zekere zin met iedere mens verenigd” (Gaudium et Spes, 22).

In Jezus Christus geloven houdt dus in dat men met een nieuwe blik de mens beziet, een blik van vertrouwen en hoop. Bovendien bevestigen de ervaring en de gezonde rede dat het menselijke wezen een subject is, in staat tot begrijpen en willen, zichzelf bewust en vrij, uniek en onvervangbaar, hoogste van alle aardse werkelijkheden en dat het vraagt om erkenning als een waarde op zich en verdient altijd met eerbied en liefde omringd te worden.

Het heeft het recht om niet behandeld te worden als een object dat men kan bezitten of als een ding dat naar geloven gemanipuleerd kan worden, om niet gereduceerd te worden tot een simpel instrument ten bate van anderen en hun belangen. De persoon is een goed in zich en men moet altijd uit zijn op haar volledige ontwikkeling. Bovendien neigt de liefde voor allen, als die oprecht is, er spontaan toe om haar aandacht bij voorkeur te richten op de zwaksten en de armsten. In die lijn ligt de zorg van de Kerk voor het beginnende leven, het allerzwakste, het meest bedreigd door het egoïsme van de volwassenen en de verduistering van de gewetens. De kerk herhaalt onophoudelijk wat het tweede Vaticaans Concilie heeft verklaard tegen de abortus en tegen elke aanslag op het beginnende leven: “Het leven moet met de grootste zorg beschermd worden vanaf de conceptie.” (Gaudium et Spes, n. 51).

Er zijn culturele tendenzen die de gewetens ongevoelig trachten te maken met voorgewende, oneigenlijke motiveringen. De wetenschap zelf toont duidelijk aan dat het embryo in de moederschoot een autonomie heeft die in staat is tot interactie met de moeder, zij toont de coördinatie van de biologische processen, de voortgaande ontwikkeling en de toenemende complexiteit van het organisme. Het gaat niet om een klompje biologisch materiaal, maar om een nieuw levend wezen, dat vol dynamiek is en prachtig is georganiseerd, het gaat om een nieuw individu van de menselijke soort. Zo was het voor Jezus in de schoot van Maria; zo was het voor ieder van ons in de schoot van onze moeder. We kunnen met de vroege christelijke schrijver Tertullianus zeggen: ‘Hij die een mens zal zijn, is het reeds’ (Apologetica, IX, 8). Er is geen enkele reden om het embryo niet als een persoon te beschouwen vanaf het moment van zijn conceptie.

Helaas, ook na de geboorte blijft het leven van kinderen blootgesteld aan verlating, honger, ellende, ziekte, misbruik, geweld en uitbuiting. De veelvuldige schendingen van de rechten van kinderen die in de wereld begaan worden, verwonden op pijnlijke wijze het geweten van iedere mens van goede wil. Tegenover het trieste panorama van de ongerechtigheden die tegen het leven van de mens begaan worden voor en na de geboorte, maak het hartstochtelijke appel van paus Johannes Paulus II op de verantwoordelijkheid van iedereen en allen tot het mijne: “Eerbiedig, verdedig, bemin en dien het leven, elk menselijk leven! Alleen langs die weg zul je de ware gerechtigheid, de ontwikkeling, de ware vrijheid, de vrede en het geluk vinden!” (Evangelium vitae, 5). Ik spoor degenen die actief zijn in de politiek, de economie, de maatschappelijke betrekkingen aan om alles te doen wat in hun macht ligt om een cultuur te bevorderen die steeds meer respect voor het menselijk leven heeft, om gunstige voorwaarden en steunende netwerken te scheppen voor de aanvaarding en de ontwikkeling daarvan.

Aan de Maagd Maria, die de mensgeworden Zoon van God in geloof ontvangen heeft in haar moederschoot met een liefdevolle zorgzaamheid, terwijl ze Hem solidair en trillend van liefde begeleidde, aan haar vertrouwen wij het gebed en de inzet voor het ontluikende leven toe. We doen dat in de liturgie – die de plaats is waar wij de waarheid beleven en waar de waarheid met ons leeft – terwijl we de goddelijke eucharistie aanbidden, waar we het Lichaam van Christus aanschouwen, dat Lichaam dat het vlees aangenomen heeft uit Maria, door de

inwerking van de Heilige Geest, uit haar geboren in Betlehem, tot ons heil. Ave verum Corpus, natum de Maria Virgine!

Bron: Italiaanse tekst op [website van het Vaticaan](#).

Vertaling: dr. J.A. Raymakers.

Wetenschap en geloof

Address to participants in the plenary session of the Pontifical Academy of Sciences

28 October 2010
Pope Benedict XVI

Your Excellencies, Distinguished Ladies and Gentlemen,

I am pleased to greet all of you here present as the Pontifical Academy of Sciences gathers for its Plenary Session to reflect on 'The Scientific Legacy of the Twentieth Century'. I greet in particular Bishop Marcelo Sánchez Sorondo, Chancellor of the Academy. I also take this opportunity to recall with affection and gratitude Professor Nicola Cabibbo, your late president. With all of you, I prayerfully commend his noble soul to God the Father of mercies.

The history of science in the twentieth century is one of undoubted achievement and major advances. Unfortunately, the popular image of twentieth-century science is sometimes characterized otherwise, in two extreme ways. On the one hand, science is posited by some as a panacea, proven by its notable achievements in the last century. Its innumerable advances were in fact so encompassing and so rapid that they seemed to confirm the point of view that science might answer all the questions of man's existence, and even of his highest aspirations. On the other hand, there are those who fear science and who distance themselves from it, because of sobering developments such as the construction and terrifying use of nuclear weapons.

Science, of course, is not defined by either of these extremes. Its task was and remains a patient yet passionate search for the truth about the cosmos, about nature and about the constitution of the human being. In this search, there have been many successes and failures, triumphs and setbacks. The developments of science have been both uplifting, as when the complexity of nature and its phenomena were discovered, exceeding our expectations, and humbling, as when some of the theories we thought might have explained those phenomena once and for all proved only partial. Nonetheless, even provisional results constitute a real contribution to unveiling the correspondence between the intellect and natural realities, on which later generations may build further.

The progress made in scientific knowledge in the twentieth century, in all its various disciplines, has led to a greatly improved awareness of the place that man and this planet occupy in the universe. In all sciences, the common denominator continues to be the notion of experimentation as an organized method for observing nature. In the last century, man certainly made more progress – if not always in his knowledge of himself and of

God, then certainly in his knowledge of the macro- and microcosms – than in the entire previous history of humanity. Our meeting here today, dear friends, is a proof of the Church's esteem for ongoing scientific research and of her gratitude for scientific endeavour, which she both encourages and benefits from. In our own day, scientists themselves appreciate more and more the need to be open to philosophy if they are to discover the logical and epistemological foundation for their methodology and their conclusions. For her part, the Church is convinced that scientific activity ultimately benefits from the recognition of man's spiritual dimension and his quest for ultimate answers that allow for the acknowledgement of a world existing independently from us, which we do not fully understand and which we can only comprehend in so far as we grasp its inherent logic. Scientists do not create the world; they learn about it and attempt to imitate it, following the laws and intelligibility that nature manifests to us. The scientist's experience as a human being is therefore that of perceiving a constant, a law, a logos that he has not created but that he has instead observed: in fact, it leads us to admit the existence of an all-powerful Reason, which is other than that of man, and which sustains the world. This is the meeting point between the natural sciences and religion. As a result, science becomes a place of dialogue, a meeting between man and nature and, potentially, even between man and his Creator.

As we look to the twenty-first century, I would like to propose two thoughts for further reflection. First, as increasing accomplishments of the sciences deepen our wonder of the complexity of nature, the need for an interdisciplinary approach tied with philosophical reflection leading to a synthesis is more and more perceived. Secondly, scientific achievement in this new century should always be informed by the imperatives of fraternity and peace, helping to solve the great problems of humanity, and directing everyone's efforts towards the true good of man and the integral development of the peoples of the world. The positive outcome of twenty-first century science will surely depend in large measure on the scientist's ability to search for truth and apply discoveries in a way that goes hand in hand with the search for what is just and good.

With these sentiments, I invite you to direct your gaze toward Christ, the uncreated Wisdom, and to recognize in His face, the Logos of the Creator of all things. Renewing my good wishes for your work, I willingly impart my Apostolic Blessing.

Bio-ethiek en natuurwet

Het menselijk leven, subject van onvervreemdbare rechten

Tot de deelnemers aan de XVIe algemene vergadering van de Pauselijke Academie voor het Leven, bijeen rond het thema "bio-ethiek en natuurwet"

13 februari 2010

Paus Benedictus XVI

Geliefde broeders in het bisschopsambt en het priesterschap, doorluchtige leden van de Pauselijke Academie voor het Leven, Dames en Heren,

Het is mijn vreugde u van harte te ontvangen en te groeten ter gelegenheid van de voltallige zitting van de Pauselijke Academie voor het Leven, die bijeengeroepen werd om zich te bezinnen over onderwerpen aangaande de band tussen bio-ethiek en natuurwet, die in de huidige context van de constante ontwikkelingen op dit wetenschappelijk domein van groter belang lijken. Ik groet bijzonder Mgr. Rino Fisichella, voorzitter van deze Academie en dank hem voor de vriendelijke woorden die hij in naam van allen tot mij richtte. Ik wens ook ieder van u persoonlijk te danken te richten voor uw kostbare en onvervangbare inzet voor het leven, in de verschillende middens vanwaar u komt.

De problematiek rond het thema bio-ethiek laat toe na te gaan in hoeverre de onderliggende vragen de antropologische kwestie op het voorplan zetten. Zoals ik zeg in mijn laatste encycieliek "Caritas in Veritate – Liefde in Waarheid": "Het belangrijkste en meest beslissende gebied van de culturele strijd tussen de absolute aanspraken van de techniek en de morele verantwoordelijkheid van de mens is vandaag de bio-ethiek, waar de mogelijkheid van een totale menselijke ontwikkeling zelf op het spel staat. Het gaat om een uiterst delicaat en beslissend gebied waar, op een dramatische wijze, de vraag wordt gesteld of de mens zichzelf heeft voortgebracht of dat hij afhankelijk is van God. De wetenschappelijke ontdekkingen op dit terrein en de mogelijkheden van technische ingrepen lijken zo geavanceerd te zijn dat ze ons voor de keuze stellen tussen twee soorten van rationaliteit: de rede die openstaat voor transcendentie of de rede die opgesloten blijft in de immanentie". (1)

Ten overstaan van dergelijke vragen die het menselijk leven in zijn permanente spanning tussen immanentie en transcendentie, op zo een doorslaggevende manier raken en die van groot belang zijn voor de cultuur van de komende generaties, is de in werking stelling nodig van een integraal pedagogisch project dat toelaat dergelijke thematieken in een positieve, evenwichtige en constructieve visie aan te pakken, vooral in de band tussen geloof en rede.

De vragen van de bio-ethiek plaatsen de waardigheid van de mens, een fundamenteel principe dat het geloof in de gekruisigde en verrezen Jezus Christus altijd verdedigd heeft, dikwijls op het voorplan vooral wanneer het veronachtzaamd wordt als het gaat om meer simpele en weerloze wezens: God bemint elk menselijk wezen op een unieke en diepe manier. Zoals elke discipline, heeft ook de bio-ethiek een referentie nodig die een coherente lezing kan waarborgen van ethische vragen die onvermijdelijk opgeworpen worden bij mogelijke interpretatieconflicten. In die ruimte is er openheid voor de normatieve referentie naar de morele natuurwet. De erkenning van de waardigheid van de mens vindt als onvervreemdbaar recht zijn eerste fundament namelijk in deze wet – die niet door mensenhand geschreven werd maar door de Schepper in het hart van de mens; alle wetgevingen zijn geroepen ze te erkennen als een onschendbaar recht en iedere persoon is gehouden is ze respecteren en te bevorderen. (2)

Zonder het fundamenteel principe van de menselijke waardigheid zou het zeer moeilijk zijn een bron te vinden voor de rechten van de persoon en is het onmogelijk een ethische oordeel te vellen over wetenschappelijke verworvenheden die rechtstreeks te maken hebben met het menselijk leven. Het is bijgevolg noodzakelijk, met klem te herhalen dat de menselijke waardigheid niet alleen in verband met externe elementen kan begrepen worden zoals de vooruitgang van de wetenschap, de geleidelijkheid in de ontwikkeling van het menselijk leven of een goedkoop medelijden in grenssituaties. Als men respect inroept voor de waardigheid van de mens, is het fundamenteel dat dit respect volledig, totaal en zonder dwang is maar de erkenning dat het steeds om een menselijk leven gaat, is altijd een plicht. Zeker, het menselijk leven kent een eigen ontwikkeling en de horizon van wetenschappelijk onderzoek en bio-ethiek ligt open, maar als het gaat om domeinen die betrekking hebben tot het menselijk wezen, moet herhaald worden dat wetenschappers nooit mogen denken dat zich in hun handen slechts onbezielde en manipuleerbare materie bevindt. Het leven van de mens is vanaf het eerste ogenblik namelijk gekenmerkt door het feit menselijk leven te zijn en om die reden is het altijd, overal en

ondanks alles, drager van een eigen waardigheid. (3) Anders zullen wij steeds het gevaar lopen dat de wetenschap als instrument gebruikt wordt met het onvermijdelijke gevolg dat men gemakkelijk vervalt in willekeur, discriminatie en het economisch belang van de sterkste.

Het verenigen van bio-ethiek en morele natuurwet laat toe de noodzakelijke en onvermijdelijke herinnering aan de intrinsieke waardigheid van het menselijk leven vanaf zijn eerste ogenblik tot aan zijn natuurlijk einde, op zijn best te verifiëren. Alhoewel met meer nadruk en terecht herinnerd wordt aan aanspraken die de rechten van de persoon waarborgen, bemerkt men in de huidige context daarentegen dat die aanspraken niet altijd erkend worden voor het menselijk leven in de loop van zijn natuurlijke ontwikkeling en in fases waarin het zwakker is. Deze tegenspraak maakt duidelijk dat in de verschillende middens van samenleving en cultuur, een engagement nodig is opdat het menselijk leven steeds zou erkend worden als een subject van onvervreemdbare rechten en nooit als een object dat onderworpen is aan de willekeur van de sterkste. De geschiedenis heeft aangetoond hoe gevaarlijk en dodelijk een Staat kan zijn die wetten uitvaardigt over vragen die mens en samenleving raken en daarbij beweert zelf bron en principe van ethiek te zijn.

Zonder universele principes die een gemeenschappelijke noemer voor heel de mensheid kunnen verifiëren, mag het gevaar van relativistische regressie op legislatief vlak niet onderschat worden. (4) De morele natuurwet, die haar kracht haalt uit haar universeel karakter, laat toe dit gevaar te bezweren en waarborgt vooral dat de wetgever authentiek respect opbrengt voor de persoon en heel de scheppingsorde. Zij brengt de consensus op gang tussen personen van verschillende culturen en godsdiensten en laat toe verschillen te overstijgen omdat zij het bestaan bevestigt van een orde die door de Schepper in de natuur geprent is en erkend wordt als een instantie van waarachtig rationeel ethisch oordeel om het goede na te streven en het kwade te vermijden. De morele natuurwet “behoort tot het grote patrimonium van de menselijke wijsheid die het licht van de Openbaring mee uitgezuiverd heeft en beter tot ontwikkeling bracht”. (5)

Doorluchtige leden van de Pauselijke Academie voor het Leven, binnen de huidige context blijkt uw inzet steeds delicaat en moeilijker, maar de toenemende gevoeligheid ten overstaan van het menselijk leven is een bemoediging om deze belangrijke dienst aan het leven en de opvoeding van de toekomstige generaties tot de evangelische waarden, met steeds grotere bezieling en moed verder te zetten. Moge u allen de studie en het onderzoek verder zetten opdat de inzet ter bevordering en verdediging van het leven steeds doeltreffender en vruchtbaarder zou zijn. Moge mijn Apostolische Zegen, die ik graag uitbreid tot hen die dit dagelijks engagement met u delen, u begeleiden.

Noten

1. Paus Benedictus XVI, Encycliek, Over de integrale ontwikkeling van de mens in liefde en waarheid, Caritas in Veritate – Liefde in Waarheid (29 juni 2009), 74.
2. Vgl. CKK, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1954-1960.
3. Vgl. Curie, Congregatie voor de Geloofsleer, Instructie betreffende zekere bio-ethische vraagstukken, Dignitas Personae (8 sept 2008), 5.
4. Vgl. CKK, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1959.
5. Paus Johannes Paulus II, Toespraak, Tot de voltallige vergadering van de Congregatie voor de Geloofsleer (6 feb 2004), 5.

© 2010, Libreria Editrice Vaticana
Vert.: *Sorores Christi*.

Overgenomen met toestemming van [RK Documenten.nl](http://RKDocumenten.nl)

[Bekijk dit document in de context van andere R.K. documenten op de website van RK Documenten.nl](#)

Palliatieve zorg

Address of His Holiness Benedict XVI during his visit to hospice Sacro Cuore - Fondazione Roma

13 December 2009

Pope Benedict XVI

Dear Brothers and Sisters,

I willingly accepted the invitation to pay a visit to the “Hospice Fondazione Roma” and I am very glad to be with you. I address my cordial thoughts to the Vicar, Cardinal Agostino Vallini, to their Excellencies the Auxiliary Bishops and to the priests who are present. I warmly thank Professor Emmanuele Emanuele, President of the “Fondazione Roma”, and Duke Leopoldo Torlonia, President of the “Circolo San Pietro”, for the significant words they have courteously addressed to me. Together with them, I greet those in charge of the “Hospice Fondazione Roma”, its President, Mr Alessandro Falez, the health-care personnel and the nursing and administrative staff, the Sisters and all those who in various capacities work in this praiseworthy institution. I then express my special appreciation to the Volunteers of the “Circolo San Pietro”. I am well acquainted with the zeal and generosity with which they offer help and comfort to the sick and their families. The “Hospice Fondazione Roma” came into being in 1998 with the name “Hospice Sacro Cuore”, at the initiative of the then-General President of the “Circolo San Pietro”, Marquis Marcello Sacchetti, whom I greet with deep and grateful respect. The task of this institution is the care of terminal patients, in order to alleviate their suffering as far as possible and to accompany them lovingly while their illness takes its course. In 11 years, the number of patients in the Hospice has risen from three to more than 30, who are cared for every day by doctors, nurses and volunteers. To them we must add the 90 patients who are nursed at home. All this contributes to making the “Hospice Fondazione Roma” to which, the Alzheimer’s unit has been added over time, as well as an experimental nursing project destined for people affected by Amyotrophic Lateral Sclerosis a particularly important reality in the panorama of health care in Rome.

Dear friends, we know that certain serious pathologies inevitably give rise to moments of crisis in the sick, to bewilderment and to a serious confrontation with their personal situations. The progress of the medical sciences often offer the necessary instruments for facing this challenge, at least with regard to the physical aspects. Nevertheless, it is not always possible to find a cure for every disease and as a result in hospitals and health-care structures across the world we often encounter the suffering of numerous brothers and sisters with incurable illnesses, who are frequently in a terminal phase. Today the prevalent efficiency-based mentality often tends to marginalize these people, considering them a burden and a problem for society. Those who have a sense of human dignity know instead that they must be respected and supported while they face the difficulties and suffering associated with the condition of their health. To this end, there is increasing recourse today to palliative treatment that can alleviate the pain that illness causes and help the sick live through it with dignity. However, as well as the indispensable clinical treatment, it is necessary to offer the sick practical gestures of love, closeness and Christian solidarity in response to their need for understanding, comfort and constant encouragement. This is what is successfully carried out here, at the “Hospice Fondazione Roma”, which makes

the focus of its commitment the treatment and caring acceptance of the sick and their relatives, in harmony with the teachings of the Church which, down the ages has always shown herself as a loving mother to those who suffer in body and in spirit. As I express my pleasure in the praiseworthy work carried out, I wish to encourage all those who making themselves true icons of the Good Samaritan who had compassion and went to [his neighbour]... and took care of him" (cf. Lk 10: 34) offer daily to the residents and their kin adequate assistance, attentive to the needs of each one.

Dear sick people, dear relatives, I have just met you individually, and I have seen in your eyes the faith and strength that sustain you in difficulty. I have come to offer each one of you a concrete witness of closeness and affection. I assure you of my prayers, and I ask you to seek support and comfort in Jesus, so that you may never lose trust and hope. Your illness is a very painful and unique trial, but in the face of the mystery of God who took on our mortal flesh, it acquires meaning and becomes a gift as well as an opportunity for sanctification. When suffering and discomfort are aggravated, remember that Christ is associating you with his Cross because he wants to say, through you, a word of love to those who have lost the way in life and, locked into their own empty selfishness, are living in sin and far from God. In fact, the condition of your health testifies that true life is not here but with God, where each one will find his joy, if he has humbly placed his footsteps behind those of the truest man: Jesus of Nazareth, Teacher and Lord.

The Season of Advent in which we are immersed speaks to us of the visit of God and invites us to prepare the way for him. In the light of faith we can interpret in illness and suffering a particular experience of Advent, a visit from God who mysteriously comes to set us free from loneliness and the lack of meaning and to transform suffering into a time of encounter with him, a time of hope and of salvation. The Lord comes, he is here beside us! May this Christian certainty also help us understand "tribulation" as a way in which he can come to meet each one and become for him or her the "close God" who liberates and saves. Christmas, for which we are preparing, offers us the possibility of contemplating the Holy Child, the true light that comes to this world in order to manifest "the grace of God, that brings salvation to all men" (Tit 2: 11). To him, with the sentiments of Mary, we all entrust ourselves, our lives and our hopes. Dear brothers and sisters! With these thoughts I invoke upon each one of you the motherly protection of the Mother of Jesus, whom the Christian people in trouble call upon as Salus Infirmorum, and I cordially impart to you a special Apostolic Blessing as a pledge of deep spiritual joy and authentic peace in the Lord.

Voor de XVIIIe Werelddag voor de Zieken (2010)

22 november 2009
Paus Benedictus XVI

Dierbare broeders en zusters,

Op 11 februari aanstaande, op de liturgische gedachtenis van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes, zal in de basiliek van het Vaticaan de XVIIIe Wereldziekendag gevierd worden. Het gelukkig samenvallen met de 25e verjaardag van de oprichting van de Pauselijke Raad voor het Pastoraat in de Gezondheidszorg is een bijkomende reden om God te danken voor de weg die tot hiertoe op het vlak van de gezondheidszorg werd afgelegd. Ik verlang van

ganser harte dat deze verjaardag de gelegenheid is voor een edelmoediger apostolische geestdrift voor zieken en hun verzorgers.

Met de jaarlijkse Wereldziekendag wil de Kerk de internationale gemeenschap ruimschoots sensibiliseren voor het belang van de pastoraal in de wereld van het gezondheidswezen, een dienst die integraal deel uitmaakt van haar zending, daar zij het spoor volgt van Christus' verlossende zending. Hij, de Goddelijke Geneesheer, "ging weldoende rond en genas allen, die onder de dwingelandij van de duivel stonden" (Hand. 10, 38). In het mysterie van Zijn lijden, dood en verrijzenis put het menselijk lijden zin en volheid aan licht. In zijn apostolische brief "Salvifici doloris", schrijft de Dienaars Gods Johannes Paulus II hierover deze verhelderende woorden: "Het lijden van de mens heeft in het lijden van Christus zijn hoogtepunt bereikt. En tegelijk heeft het een totaal nieuwe dimensie bekleed en is het een nieuwe ordening binnengetreden: het werd aan de liefde verbonden, (...) aan de liefde die het goede voortbrengt, door het goede uit het kwade te halen door middel van het lijden, zoals het hoogste goed van de Verlossing van de wereld gehaald werd uit het kruis van Christus en daar voortdurend zijn uitgangspunt in vindt. Het kruis van Christus is een bron geworden waaruit stromen vloeien van levend water". (1)

De Heer Jezus heeft zich op het laatste avondmaal, vooraleer naar de Vader terug te keren, neergebogen om de voeten van de apostelen te wassen waardoor Hij de hoogste daad van liefde op het kruis anticipeerde. Door dit gebaar heeft Hij Zijn leerlingen uitgenodigd in te treden in de logica van Zijn liefde die zich in het bijzonder geeft aan de kleinsten en armen.(2) Iedere christen is geroepen Zijn voorbeeld na te volgen door in verschillende en steeds nieuwe contexten de parabel te herbeleven van de Goede Samaritaan, die voorbij een man kwam die door rovers half dood langs de weg was achtergelaten, "hij zag hem en kreeg medelijden; hij trad op hem toe, goot olie en wijn op zijn wonden en verbond ze; daarna tilde hij hem op zijn eigen rijdier, bracht hem naar een herberg en zorgde voor hem. De volgende morgen haalde hij twee denariën te voorschijn, gaf ze aan de waard en zei: Zorg voor hem, en wat ge meer mocht besteden, zal ik u bij mijn terugkomst vergoeden" (Lc. 10, 33-35).

Tot besluit van de parabel, zegt Jezus: "Ga dan en doet gij evenzo" (Lc. 10, 37). Met die woorden richt Hij zich ook tot ons. Hij roept ons op ons te buigen over de wonden van het lichaam en van de geest van zoveel broeders en zusters die wij langs de wegen van de wereld ontmoeten; Hij helpt ons begrijpen dat de ervaring van ziekte en lijden door Gods genade die in het leven van elke dag ontvangen en beleefd wordt, een school van hoop kan worden. Zoals ik schreef in de encycliek "Spe Salvi - In hoop zijn wij gered", "het is niet door het lijden te ontwijken, voor pijn te vluchten dat de mens geneest maar door de bekwaamheid om beproevingen te aanvaarden en erdoor te groeien, er een zin in te vinden door zich met Christus te verenigen die geleden heeft met een eindeloze liefde". (3)

Reeds het Tweede Vaticaans Concilie herinnerde aan de belangrijke plicht van de Kerk om zorg te dragen voor het menselijk leed. Wij lezen in de dogmatische constitutie "Lumen Gentium": "Christus werd door de Vader gezonden 'om aan de armen de blijde boodschap te brengen, ... de verdrukte harten te genezen' (Lc. 4, 18), 'om te zoeken en te redden wat verloren was' (Lc. 19, 10): evenzo omringt de Kerk met liefde al degenen die door menselijke zwakheid getroffen zijn; meer nog, in de armen en lijdenden erkent zij het evenbeeld van haar arme en lijdende Stichter, zij spant zich in om hun ellende te lenigen en Christus zelf is het die zij in hen wil dienen". (4) Dit humanitair en spiritueel optreden van de kerkgemeenschap voor zieken en lijdenden heeft zich in de loop der eeuwen geuit in vormen en velerlei sanitaire structuren, ook van institutionele aard. Ik zou hier willen herinneren aan degene die rechtstreeks door de bisdommen bestuurd worden en degene die ontstaan zijn door de edelmoedigheid van verschillende religieuze instituten. Het gaat om een kostbaar "patrimonium" dat beantwoordt aan het feit dat "de liefde ook behoefte heeft aan organisatie als voorwaarde voor geordend, gemeenschappelijk dienen". (5) De oprichting van de Pauselijke Raad voor het Pastoraat in de Gezondheidszorg,

vijfentwintig jaar geleden, staat in deze inzet van de Kerk voor de wereld van het gezondheidswezen. En ik houd eraan ook te zeggen dat men op het huidige historische en culturele ogenblik nog meer de vereiste voelt van de zorgzame en ruime aanwezigheid van de Kerk bij de zieken, evenals haar aanwezigheid in de samenleving om op een doeltreffende manier de waarden van het Evangelie over te brengen om het menselijk leven in al zijn fases, vanaf de bevruchting tot aan zijn natuurlijk einde, te beschermen.

Ik zou hier de “Boodschap aan de armen, de zieken en allen die lijden” willen hernemen, die de concilievaders op het einde van het Tweede Vaticaans Concilie tot de wereld hebben gericht: “U allen die het gewicht van het kruis zwaarder voelt, u die weent, u de onbekenden die pijn lijdt, vat moed: u bent de uitverkorenen van het Rijk Gods, het rijk van de hoop, van het geluk en het leven; u bent de broeders van de lijdende Christus en als u wil, redt u met Hem de wereld.” (6) Ik dank uit heel mijn hart alle mensen die iedere dag “ten dienste staan van zieken en lijdenden” en ervoor zorgen dat “het apostolaat van Gods barmhartigheid dat zij beoefenen, steeds beter beantwoordt aan de nieuwe vereisten”. (7)

In dit priesterjaar gaat mijn gedachte bijzonder naar u, dierbare priesters, “bedienaars van de zieken”, die een teken en instrument bent van Christus’ medelijden dat elke mens moet bereiken die door lijden getekend is. Ik nodig u uit, dierbare priesters, u niet te sparen om hen zorg en troost te brengen. Tijd die doorgebracht wordt bij iemand die beproefd wordt, blijkt vruchtbaar te zijn aan genade voor alle andere dimensies van de pastorale. Ik richt mij tenslotte tot u, dierbare zieken en vraag u te bidden en uw lijden op te dragen voor de priesters opdat zij trouw zouden blijven aan hun roeping en hun ambt rijk zou zijn aan geestelijke vruchten, ten bate van de hele Kerk.

Met deze gevoelens smee ik over de zieken en allen die hen bijstaan, de moederlijke bescherming af van Maria, “Salus Infirmorum” (“Heil van de zieken”), en geef u allen van ganser harte mijn Apostolische Zegen.

Vaticaan, 22 november 2009, hoogfeest van Christus, Koning van het Heelal

Noten

1. Paus Johannes Paulus II, Apostolische Brief, Over de christelijke zin van het menselijke lijden, *Salvifici doloris* (11 feb 1984), 18.
2. Vgl. Joh. 13, 12-17.
3. Paus Benedictus XVI, Encycliek, Over de Christelijke hoop, *Spe Salvi* – In hoop zijn wij gered (30 nov 2007), 37.
4. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, *Lumen Gentium* (21 nov 1964), 8.
5. Paus Benedictus XVI, Encycliek, God is Liefde, *Deus Caritas Est* (25 dec 2005), 20.
6. 2e Vaticaans Concilie, Overig document, Boodschap aan de armen, de zieken en allen die lijden (7 dec 1965).
7. Paus Johannes Paulus II, Apostolische Constitutie, Over de hervorming van de Romeinse Curie, *Pastor Bonus* (28 juni 1988), 152.

Recht om te weigeren abortus en euthanasie uit te voeren

Bij ontvangst nieuwe Amerikaanse ambassadeur bij de H. Stoel

Paus Benedictus XVI heeft vrijdag bij de ontvangst van de nieuwe Amerikaanse ambassadeur bij de H. Stoel gezegd dat medisch personeel gewetensbezwaren mag invoeren om de uitvoering van abortus en euthanasie te weigeren. De paus onderstreepte de noodzaak om de menselijke waardigheid en het onvervreembare recht op leven vanaf de conceptie tot aan de natuurlijke dood te beschermen.

Benedictus XVI ontving de geloofsbrieven van de nieuwe Amerikaanse ambassadeur, Miguel Humberto Dias. Hij is van Cubaanse afkomst, oud theologieprofessor en vader van vier kinderen. De functie van ambassadeur van de VS bij de H. Stoel was sinds januari vacant na het vertrek van Mary Ann Glendon.

In april schreven kranten dat het Vaticaan drie kandidaten – waaronder Caroline Kennedy, de dochter van de vermoorde president – die voorgedragen werden door president Barack Obama, had geweigerd. Het Vaticaan liet toen weten dat het officieel geen enkele kandidatuur had ontvangen. De Amerikaanse president, die in juli door de paus werd ontvangen, verklaarde bij die gelegenheid, al het mogelijke te doen om het aantal abortussen in de VS te verminderen.

Address of His Holiness Benedict XVI to his excellency mr. Miguel Humberto Días, new ambassador of the United States of America to the Holy See

Apostolic Palace, Castel Gandolfo
Friday, 2 October 2009

Your Excellency,

I am pleased to accept the Letters by which you are accredited Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the United States of America. I recall with pleasure my meeting with President Barack Obama and his family last July, and willingly reciprocate the kind greetings which you bring from him. I also take this occasion to express my confidence that diplomatic relations between the United States and the Holy See, formally initiated twenty-five years ago, will continue to be marked by fruitful dialogue and cooperation in the promotion of human dignity, respect for fundamental human rights, and the service of justice, solidarity and peace within the whole human family.

In the course of my Pastoral Visit to your country last year I was pleased to encounter a vibrant democracy, committed to the service of the common good and shaped by a vision of equality and equal opportunity based on the God-given dignity and freedom of each human being. That vision, enshrined in the nation's founding documents, continues to inspire the growth of the United States as a cohesive yet pluralistic society constantly enriched by the gifts brought by new generations, including the many immigrants who continue to enhance and rejuvenate American society. In recent months, the reaffirmation of this dialectic of tradition and originality, unity and diversity has recaptured the imagination of the world, many of whose peoples look to the American experience and its founding vision in their own search for viable models of accountable democracy and sound development in an increasingly interdependent and global society.

For this reason, I appreciate your acknowledgement of the need for a greater spirit of solidarity and multilateral

engagement in approaching the urgent problems facing our planet. The cultivation of the values of “life, liberty and the pursuit of happiness” can no longer be seen in predominantly individualistic or even national terms, but must rather be viewed from the higher perspective of the common good of the whole human family. The continuing international economic crisis clearly calls for a revision of present political, economic and financial structures in the light of the ethical imperative of ensuring the integral development of all people. What is needed, in effect, is a model of globalization inspired by an authentic humanism, in which the world’s peoples are seen not merely as neighbors but as brothers and sisters.

Multilateralism, for its part, should not be restricted to purely economic and political questions; rather, it should find expression in a resolve to address the whole spectrum of issues linked to the future of humanity and the promotion of human dignity, including secure access to food and water, basic health care, just policies governing commerce and immigration, particularly where families are concerned, climate control and care for the environment, and the elimination of the scourge of nuclear weapons. With regard to the latter issue, I wish to express my satisfaction for the recent Meeting of the United Nations Security Council chaired by President Obama, which unanimously approved the resolution on atomic disarmament and set before the international community the goal of a world free of nuclear weapons. This is a promising sign on the eve of the Review Conference of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons.

Genuine progress, as the Church’s social teaching insists, must be integral and humane; it cannot prescind from the truth about human beings and must always be directed to their authentic good. In a word, fidelity to man requires fidelity to the truth, which alone is the guarantee of freedom and real development. For her part the Church in the United States wishes to contribute to the discussion of the weighty ethical and social questions shaping America’s future by proposing respectful and reasonable arguments grounded in the natural law and confirmed by the perspective of faith. Religious vision and religious imagination do not straiten but enrich political and ethical discourse, and the religions, precisely because they deal with the ultimate destiny of every man and woman, are called to be a prophetic force for human liberation and development throughout the world, particularly in areas torn by hostility and conflict. In my recent visit to the Holy Land I stressed the value of understanding and cooperation among the followers of the various religions in the service of peace, and so I note with appreciation your government’s desire to promote such cooperation as part of a broader dialogue between cultures and peoples.

Allow me, Mr. Ambassador, to reaffirm a conviction which I expressed at the outset of my Apostolic Journey to the United States. Freedom – the freedom which Americans rightly hold dear – “is not only a gift but also a summons to personal responsibility;” it is “a challenge held out to each generation, and it must constantly be won over to the cause of good” (Address at the White House, 16 April 2008). The preservation of freedom is inseparably linked to respect for truth and the pursuit of authentic human flourishing. The crisis of our modern democracies calls for a renewed commitment to reasoned dialogue in the discernment of wise and just policies respectful of human nature and human dignity. The Church in the United States contributes to this discernment particularly through the formation of consciences and her educational apostolate, by which she makes a significant and positive contribution to American civic life and public discourse. Here I think particularly of the need for a clear discernment with regard to issues touching the protection of human dignity and respect for the inalienable right to life from the moment of conception to natural death, as well as the protection of the right to conscientious objection on the part of health care workers, and indeed all citizens. The Church insists on the unbreakable link between an ethics of life and every other aspect of social ethics, for she is convinced that, in the prophetic words of the late Pope John Paul II, “a society lacks solid foundations when, on the one hand, it asserts values such as the dignity of the person, justice and peace, but then, on the other hand, radically acts to the contrary by allowing or tolerating a variety of ways in which human life is devalued and violated, especially

where it is weak or marginalized" (Evangelium Vitae, 93; cf. Caritas in Veritate, 15).

Mr. Ambassador, as you undertake your new mission in the service of your country I offer you my good wishes and the promise of my prayers. Be assured that you may always count on the offices of the Holy See to assist and support you in the fulfillment of your duties. Upon you and your family, and upon all the beloved American people, I cordially invoke God's blessings of wisdom, strength and peace.

Nederlandse vertaling Caritas in Veritate

De Nederlandse R.K. Kerkprovincie heeft een Nederlandse vertaling van de encycliek Caritas in Veritate van Paus Benedictus XVI vrijgegeven.

[Caritas in Veritate \(Nederlands\)Download](#)

Over genetica en eugenetica

To the participants of the Pontifical Academy for Life conference "New Frontiers of Genetics and the Danger of Eugenics"

21 february 2009
Pope Benedict XVI

Lord Cardinals, Venerable Brothers in the Episcopate and Priesthood, Illustrious Academicians, Dear Ladies and Gentlemen,

I am especially pleased to receive you on the occasion of the 15th ordinary assembly of the Pontifical Academy for Life. In 1994 my venerable predecessor, Pope John Paul II, instituted this body under the presidency of a scientist, Professor Jérôme Lejeune, understanding with foresight the delicate work that it would have to undertake over the course of years. I thank the president, Archbishop Rino Fisichella, for the words with which he wished to introduce this meeting, confirming the Academy's great dedication to the promotion and defense of human life.

From the time that the laws of heredity were discovered in the middle of the 19th century by the Augustinian abbot Gregor Mendel, who has been considered the founder of genetics, this science has truly taken giant steps in understanding the language at the basis of biological information, which determines the development of a living being. It is for this reason that modern genetics occupies a place of special prominence in the biological disciplines, which have contributed to the prodigious development of the knowledge of the invisible architecture of the human body and the cellular and molecular processes that preside over its multiple activities. Today science has arrived at revealing the recondite mechanisms of human physiology as well as the processes that are linked to the appearance of certain defects that are inheritable from parents along with processes that make

some persons more susceptible to contract an illness. This knowledge, the fruit of the genius and toil of countless scholars, make it possible to more easily arrive at not only a more effective and early diagnosis of genetic maladies, but also to create therapies to alleviate the contraction of illnesses and, in some cases, to restore, in the end, the hope of regaining health. Moreover, from the time that the whole sequence of the human genome became available, the differences between one person and another and between different human populations have also become the object of genetic investigations, which allowed a glimpse of the possibility of new conquests.

Today the area of research still remains open and every day new horizons, in a large part unexplored, are disclosed. The work of researchers in such enigmatic and precious areas requires a special support; the cooperation between different sciences is a support that can never be lacking if results are to be arrived at that are effective and productive of authentic progress for the whole of humanity. This complementarity makes it possible to avoid the danger of a genetic reductionism that would identify the person exclusively with his genetic information and his interaction with his environment. It is again necessary to emphasize that man is greater than all of that which makes up his body; in fact, he carries with him the power of thought, which is always drawn to the truth about himself and the world. The words of Blaise Pascal, who was a great thinker as well as a gifted scientist, return: "Man is only a reed, the weakest in nature, but he is a thinking reed. There is no need for the whole universe to take up arms to crush him: a vapor, a drop of water is enough to kill him. But even if the universe were to crush him, man would still be nobler than his slayer, because he is able to know that he is dying and the advantage the universe has over him. The universe, however, knows nothing of this" ("Pensées," 347).

Every human being, then, is much more than a singular combination of genetic information that is transmitted to him by his parents. The generation of man can never be reduced to the mere reproduction of a new individual of the human species, as is the case with all other animals. Every appearance of a person in the world is always a new creation. The words Psalm 139 recall this with deep wisdom: "You formed my inmost being; you knit me in my mother's womb ... My very self you knew; my bones were not hidden from you, when I was being made in secret" (13, 15). If we want to enter into the mystery of human life, then it is necessary that no science isolate itself, pretending to have the last word. Rather, the common vocation to arrive at the truth — according to the different methodologies and contents proper to each science — must be shared.

Your conference, in any case, does not only analyze the great challenges that genetics is held to face; but it also extends to the dangers of eugenics, which is certainly not a new practice and which in the past has been the cause of real forms of discrimination and violence. The disapproval of eugenics used with violence by a regime, as the fruit of the hatred of a race or group, is so rooted in consciences that it found a formal expression in the "Universal Declaration of Human Rights." Despite this, there are appearing in our days troubling manifestations of this hateful practice, which present themselves with different traits. Certainly ideological and racist eugenics, which in the past humiliated man and provoked untold suffering, are not again being proposed. But a new mentality is insinuating itself that tends to justify a different consideration of life and personal dignity based on individual desire and individual rights. There is thus a tendency to privilege the capacities for work, efficiency, perfection and physical beauty to the detriment of other dimensions of existence that are not held to be valuable.

In this way the respect that is due to every human being — even in the presence of a defect in his development or a genetic illness that could manifest itself in the course of his life — is weakened, and those children whose life is judged unworthy of being lived are punished from the moment of conception.

It is necessary to reemphasize that every discrimination exercised by any power in regard to persons, peoples

or ethnic groups on the basis of differences that stem from real or presumed genetic factors is an act of violence against all of humanity. What must be forcefully reemphasized is the equal dignity of every human being according to the fact itself of having life. Biological, psychological or cultural development or state of health can never become an element of discrimination. It is necessary, on the contrary, to consolidate a culture of hospitality and love that concretely testifies to solidarity with those who suffer, razing the barriers that society often erects, discriminating against those who are disabled and affected by pathologies, or worse – selecting and rejecting in the name of an abstract ideal of health and physical perfection. If man is reduced to an object of experimental manipulation from the first stage of development, that would mean that biotechnologies would surrender to the will of the stronger. Confidence in science cannot forget the primacy of ethics when human life is at stake.

I hope that your research in this sector, dear friends, will continue with due scientific care and the attention that ethical principles require in matters that are so important and decisive for the fitting development of personal existence. This is the wish with which I would like to conclude this meeting. As I invoke copious heavenly light upon your work, I affectionately impart to all of you a special apostolic blessing.

Translation by Joseph G. Trabbic